

Προς την πρόεδρο του Ευρωκοινοβουλίου Roberta Metsola

Υπογράφουν: Θέμιδα Ανθοπούλου, πρόεδρος ΚΥΣΟΑ, Ιωάννης Βαρδακαστάνης, πρόεδρος European Disability Forum (EDF)

Θέμα: Επίσημη καταγγελία σχετικά με προσβλητικές δηλώσεις και παραβίαση του Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Κώδικα Δεοντολογίας από τον βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κ. Φειδία Παναγιώτου

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρε,

Η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ), ως η οργάνωση που εκπροσωπεί τα άτομα με αναπηρία και τις οικογένειές τους στην Κύπρο, υποβάλλει με την παρούσα επιστολή επίσημη καταγγελία σχετικά με δημόσια δήλωση του κ. Φειδία Παναγιώτου, μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η οποία συνιστά ρητορική μίσους μέσω της χρήσης προσβλητικής, εξευτελιστικής και στιγματιστικής γλώσσας προς τα άτομα με νοητική αναπηρία. Η καταγγελία υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, του οποίου η ΚΥΣΟΑ είναι μέλος.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια ενός podcast, ο κ. Παναγιώτου, ενώ πραγματοποιούσε συνέντευξη με έναν αθλητή της Κυπριακής Παραολυμπιακής Ομάδας ο οποίος εξηγούσε τις διάφορες κατηγορίες αγώνων, αναφέρθηκε σε άτομα με νοητική αναπηρία χρησιμοποιώντας τον όρο «τρελοί». Αυτή η ορολογία δεν μπορεί να εκληφθεί ως χιούμορ, ούτε μπορεί να δικαιολογηθεί ως ατυχής επιλογή λέξεων. Αντίθετα, αποτελεί ρητορική που παραβιάζει άμεσα την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, διαιωνίζει επιβλαβή στερεότυπα, κανονικοποιεί την γελοιοποίηση και ενισχύει τον κοινωνικό αποκλεισμό και το στίγμα.

Η ΚΥΣΟΑ τονίζει ότι δηλώσεις αυτού του είδους, όταν γίνονται από εκλεγμένο εκπρόσωπο των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, δεν μπορούν να θεωρηθούν ως απλή έκφραση προσωπικής άποψης. Φέρουν θεσμική εξουσία, ασκούν επιρροή στον δημόσιο διάλογο, διαμορφώνουν κοινωνικές στάσεις και κινδυνεύουν να υπονομεύσουν δεκαετίες συνεχών προσπαθειών για την προώθηση των δικαιωμάτων, της αξιοπρέπειας και της κοινωνικής συμπερίληψης των ατόμων με αναπηρία. Όσον αφορά ειδικότερα τα άτομα με νοητική αναπηρία, τέτοιου είδους υποτιμητικοί χαρακτηρισμοί αναβιώνουν ξεπερασμένες και σκοταδιστικές αντιλήψεις που ιστορικά έχουν οδηγήσει σε διαχωρισμό, ιδρυματοποίηση και σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η εν λόγω δήλωση είναι προφανώς ασυμβίβαστη με τις θεμελιώδεις αξίες και αρχές στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Επιπλέον, αντιβαίνει τόσο στο πνεύμα όσο και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και την Ένωση της Ισότητας: Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030, η οποία απαιτεί ρητά από τα κράτη και τους δημόσιους φορείς να καταπολεμούν τα στερεότυπα, να προωθούν θετικές στάσεις και να προστατεύουν τα άτομα με αναπηρία από κάθε μορφή διακρίσεων, γελοιοποίησης και εξευτελισμού.

Επιπλέον, είναι ανησυχητικό το γεγονός ότι το podcast που κυκλοφόρησε πριν από δύο μήνες, αλλά μόλις το περασμένο Σαββατοκύριακο απέσπασε ευρεία προσοχή, παραμένει διαθέσιμο στο διαδίκτυο. Αυτό συμβαίνει παρά το γεγονός ότι, μετά από αρκετές ημέρες απόλυτης σιωπής, ο κ. Παναγιώτου δημοσίευσε ένα βίντεο με συγγνώμη μόλις την περασμένη Τρίτη 27 Ιανουαρίου, στο οποίο υποστηρίζει ότι δεν είχε την πρόθεση να κάνει τις απαράδεκτες χαρακτηρισμούς και αποδίδει την ευρεία δημόσια καταδίκη σε μια προσπάθεια να υπονομευτεί το νεοσύστατο πολιτικό του κόμμα! Αυτό είναι εντελώς αβάσιμο και προσβάλλει περαιτέρω τις οργανώσεις μας που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία, καθώς υπονοεί ότι η καταδίκη αυτού του βίντεο και των απαράδεκτων χαρακτηρισμών που χρησιμοποίησε ο κ. Παναγιώτου έχει πολιτικά κίνητρα και δεν οφείλεται στις αρχές που διακυβεύονται.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η ΚΥΣΟΑ, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, καλεί με σεβασμό τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα να αντιμετωπίσουν το ζήτημα αυτό με τη σοβαρότητα και την επείγουσα προσοχή που απαιτείται. Οι εκλεγμένοι εκπρόσωποι φέρουν αυξημένη ευθύνη στις δημόσιες επικοινωνίες τους. Αναμένεται από αυτούς να επιδεικνύουν αυτοσυγκράτηση, να αποδεικνύουν υπευθυνότητα, να λειτουργούν ως πρότυπα για τη συμπερίληψη και να δείχνουν σεβασμό και ενσυναίσθηση προς όλα τα άτομα, ανεξάρτητα από τη φύση της αναπηρίας τους. Οποιαδήποτε ανοχή ή κανονικοποίηση της ρητορικής μίσους αποτελεί σοβαρή οπισθοδρόμηση και υπονομεύει άμεσα την αξιοπιστία της ευρωπαϊκής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ως θεματοφύλακα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Πιστεύουμε ακράδαντα ότι τέτοιες απαράδεκτες αναφορές παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, και συγκεκριμένα τον Κανονισμό και τον Κώδικα Δεοντολογίας του ΕΚ (Παράρτημα Ι) που διέπουν τις δράσεις τους στις συνόδους ολομέλειας και στις επίσημες συνεδριάσεις, και ιδίως το άρθρο 10. Ζητούμε, επομένως, από το γραφείο σας να εξετάσει την επίσημη καταγγελία μας σύμφωνα με τους κανόνες του Κοινοβουλίου σχετικά με την ηθική συμπεριφορά και τη μη διάκριση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να τηρήσει τη δέσμευσή του για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την προώθηση της συμπερίληψης. Η γλώσσα έχει σημασία και οι δημόσιοι λειτουργοί έχουν την ευθύνη να δίνουν το παράδειγμα του σεβασμού σε όλες τις μορφές δημόσιου διαλόγου.

Η Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Ατόμων με Αναπηρία παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, διευκρίνιση ή συνεργασία που μπορεί να απαιτηθεί.